

WORLD
TB DAY

March 24

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

#YesWeCanEndTB

#YesWeCanEndTB

THAILAND

YES!

WE CAN END TB

ยุติวัณโรค เราทำได้

24 มีนาคม

วันวัณโรคสากล

วัณโรค...ติดต่อได้อย่างไร

- วัณโรคเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย
- ติดต่อโดยผู้ป่วยไอ จาม ไม่ปิดปากปิดจมูก ผู้ที่อยู่ใกล้หายใจเอาเชื้อเข้าสู่ร่างกาย
- วัณโรคเป็นได้กับทุกส่วนของร่างกาย แต่ที่พบบ่อย คือ วัณโรคปอด

อาการสำคัญของวัณโรค

หมายเหตุ : คนใช้วัณโรคที่ป่วย ระยะเริ่มแรกอาจไม่มีอาการใดๆ

การวินิจฉัยวัณโรค...

- ✓ ตรวจเสมหะหาเชื้อวัณโรค
- ✓ เอกซเรย์ปอด

กลุ่มเสี่ยงวัณโรค

วัณโรค...รักษาหายได้

- ✓ มียารักษาวัณโรคที่มีประสิทธิภาพสูงในการรักษา ใช้เวลาในการรักษา 6-8 เดือน
- ✓ กินยาครบทุกเม็ด ครบทุกมื้อ เพื่อไม่ดื้อยา
- ✓ ไม่หยุดยาเอง
- ✓ หากมีอาการแพ้ยาควรรีบปรึกษาแพทย์
- ✓ มีพี่เลี้ยงดูแลการกินยาจนครบการรักษา

ป้องกันไม่ให้เป็นวัณโรค...ได้อย่างไร

- รักษาสุขภาพให้แข็งแรง โดยการออกกำลังกาย
- ถ้ามีผู้ป่วยวัณโรคในบ้าน ต้องให้กินยาให้ครบถ้วนสม่ำเสมอทุกวัน พร้อมให้สมาชิกในครอบครัวไปตรวจคัดกรองการติดเชื้อเพื่อกินยาป้องกัน
- กินอาหารให้ครบ 5 หมู่
- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยวัณโรค
- ควรตรวจร่างกายโดยการเอกซเรย์ปอดอย่างน้อยปีละครั้ง

FACEBOOK : กองวัณโรค LINE : @tbthailand WEB : www.tbthailand.org

กรมควบคุมโรค 1422
กองวัณโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

2023

ผู้ป่วยวัณโรค 103,000 รายต่อปี

(79,000 - 129,000)

MEN 68% WOMEN 32% CHILDREN <1%

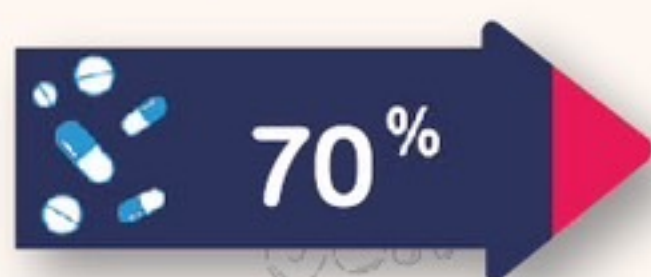
ผู้ป่วยขึ้นทะเบียนรักษา
72,000 ราย

ไม่ได้รายงาน/
ไม่ได้รับการวินิจฉัย
31,000 ราย

การรักษา

ความครอบคลุมการขึ้นทะเบียนรักษาวัณโรค

90%
เป้าหมาย
2025

ตายจากวัณโรค

11,400 รายต่อปี

ผู้ป่วยวัณโรคที่ติดเชื้อ HIV เสียชีวิต 1,700 ราย

อัตราผลสำเร็จของการรักษา

ผู้ป่วยวัณโรคดื้อยาหลายขนาน

2,400 ราย
(1,200 - 3,600)

ผู้ป่วยวัณโรค
ดื้อยาหลายขนาน

844 ราย
มีผลยืนยัน
ทางห้องปฏิบัติการ

838 ราย
ขึ้นทะเบียนการรักษา

49 ราย

มีผลยืนยัน
ทางห้องปฏิบัติการ

44 ราย

ขึ้นทะเบียนการรักษา

ผู้ป่วยวัณโรค Pre-XDR-TB
และ XDR-TB

การรักษาวัณโรคระยะแฝงในเด็ก

100%

เด็กที่อายุ < 5 ปีที่อยู่ร่วมบ้าน
กับผู้ป่วยวัณโรคได้รับการรักษา
วัณโรคระยะแฝง

ผู้ป่วยวัณโรคที่ติดเชื้อ HIV

8,900 ราย
(6,600 - 12,000)

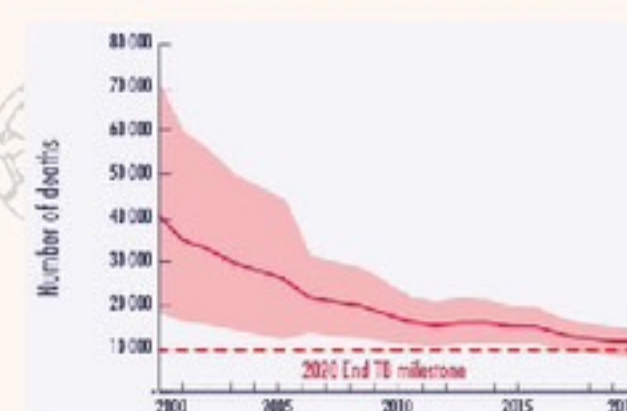
ผู้ป่วย TB
ติดเชื้อ HIV

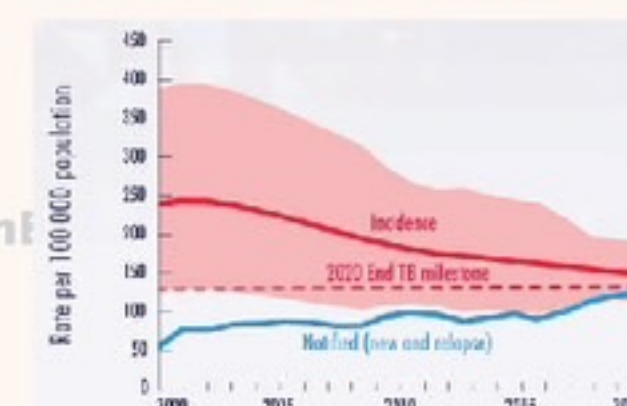
5,313 ราย
การขึ้นทะเบียนรักษา

4,795 ราย
ผู้ป่วยได้รับยา ARV

อัตราผู้ป่วยรายปี 2000-2019

อัตราการตาย 2000-2019

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

วัณโรค

รู้เร็ว รักษาหาย ไม่แพร่กระจาย

- > วัณโรค (Tuberculosis หรือ TB) เป็นโรคติดต่อที่เกิดจาก *Mycobacterium tuberculosis*
- > วัณโรคเกิดได้ในทุกอวัยวะของร่างกาย ส่วนใหญ่มักเกิดที่ปอด ซึ่งสามารถแพร่เชื้อได้ง่าย วัณโรคนอกปอดอาจพบได้ในอวัยวะอื่นๆ ได้แก่ เยื่อหุ้มปอด ต่อม้ำเหลือง กระดูกสันหลัง ข้อต่อ ซ่อนท้อง ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ ระบบประสาท
- > วัณโรคที่พบบ่อย และเป็นปัญหา คือ วัณโรคปอด
- > วัณโรคสามารถรักษาหายได้ โดยการกินยาครบทุกเม็ด ทุกวัน อย่างต่อเนื่อง 6 – 8 เดือน

อาการสำคัญของวัณโรคปอด

ไอติดต่อกัน
เกิน 2 สัปดาห์

ไอมีเสมหะ
ปนเลือด

อาจมีอาการอื่นร่วมด้วย
เช่น มีเหงื่อออกผิดปกติ
ในเวลากลางคืน เจ็บหน้าอก
เหนื่อยหอบ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย
น้ำหนักลด มีไข้ต่ำๆ ตอนบ่ายหรือค่ำ

“ หมายเหตุ : คนใช้วัณโรคที่ป่วยระยะเริ่มแรกอาจไม่มีอาการใดๆ ”

การวินิจฉัยโรค...

ตรวจเสมหะหาเชื้อวัณโรค

เอกซเรย์ปอด

FACEBOOK : กองวัณโรค LINE : @tbthailand WEB : www.tbthailand.org

สายด่วน 1422
กรมควบคุมโรค

กองวัณโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

วัณโรค

รู้เร็ว รักษาหาย ไม่แพร่กระจาย

เมื่อไหร่ควรไปตรวจหาเชื้อวัณโรค

เมื่อคุณมีอาการ

- ไอติดต่อกันเกิน 2 สัปดาห์
- ไอมีเสมหะปนเลือด
- อาจมีอาการอื่นร่วมด้วย เช่น มีเหงื่อออกผิดปกติในเวลากลางคืน เจ็บหน้าอก เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย น้ำหนักลด ไข้ต่ำๆ

หรือคุณคือ

- ผู้สัมผัสร่วมบ้านกับผู้ป่วยวัณโรค
- ผู้ต้องขัง ผู้อาศัยในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการ/สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข
- ผู้ป่วยโรคที่ทำให้ภูมิคุ้มกันลดลง ผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้ ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังหรือได้รับยากดภูมิคุ้มกัน
- ผู้ติดเชื้อเอชไอวี
- ผู้ใช้สารเสพติด ติดสุราเรื้อรัง
- ผู้สูงอายุ

วัณโรค...สามารถรักษาหายได้

มียารักษาวัณโรคที่มีประสิทธิภาพสูงในการรักษา
ใช้เวลาในการรักษา 6 - 8 เดือน

กินยาครบทุกเม็ด
ครบทุกมื้อ ไม่ดื้อยา

ไม่หยุดยาเอง

มีพี่เลี้ยงดูแลการกินยาจนครบ
การรักษา

หากมีอาการแพ้ยา
ควรรีบปรึกษาแพทย์

จะป้องกันไม่ให้ป่วยเป็นวัณโรค...อย่างไร

- รักษาสุขภาพให้แข็งแรง โดยการออกกำลังกายกินอาหารครบ 5 หมู่
- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยวัณโรค
- ถ้ามีผู้ป่วยวัณโรคอยู่ในบ้านควรให้กินยาครบถ้วนสม่ำเสมอทุกวัน
- ควรตรวจร่างกาย โดยการเอกซเรย์ปอดอย่างน้อยปีละครั้ง
- หากมีอาการผิดปกติ น่าสงสัยว่าจะเป็นโรคควรรีบไปพบแพทย์ เพื่อรับการตรวจโดยการเอกซเรย์ปอด และตรวจเสมหะทันที

